

KÖZÉP-DUNA-VÖLGYI KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜGYELŐSÉG

mint I. fokú környezetvédelmi hatóság

1088 Budapest, Rákóczi út 41. Telefon: 210-1090

Válaszában kérjük
iktatószámunkra hivatkozni!

Ügyfélfogadás: Hétfő és Szerda: 9⁰⁰-16⁰⁰, Péntek: 9⁰⁰-13⁰⁰ óráig
Kedden és Csütörtökön az ügyfélfogadás szünetel!

Szám: KF: 7844-9/1999.

Tárgy: Balassagyarmat, Víz u. - Gábor
Á. u. közötti perklór-etilén szenny-
nyezés kármentesítése

Előadó: Bolla Krisztina /
Kovács Csaba /
Tomesz Éva

HATÁROZAT

PROFESS Környezetbiztonsági Kht. (1114 Budapest, Orlay u. 2/b. 1/1.) által benyújtott a „KÖPORC” Elektronikai Alkatrész és Műszaki Kerámiagyártó Vállalat „fa” (1106 Budapest, Tárna u. 4.) volt balassagyarmati telephelyén és környezetében észlelt felszín alatti perklór-etilén szennyezésre vonatkozó környezeti kárfelmérési és kárelhárítási tervet elfogadom, és egyben

A "KÖPORC" Elektronikai Alkatrész és Műszaki Kerámiagyártó Vállalat "fa"-t (1106 Budapest, Tárna u. 4.)

kötelezem

hogy a volt balassagyarmati telephelyén és környezetében (Víz Zsigmond és Gábor Áron utcák között) észlelt perklór-etilén szennyezésre vonatkozóan nyújtsa be engedélyezés céljából a kármentesítés technológiai-műszaki kiviteli terveit.

A műszaki kiviteli terv benyújtási határideje: a kézhezvételt követő 60 nap.

A kármentesítési terv hatóságok részéről történő elfogadását követő 30 napon belül meg kell kezdeni a kármentesítést.

A kármentesítés befejezésének határideje: 2001. december 31.

A talajvíz tisztítási határértékeként elfogadom a dokumentációban javasolt 40 µg/l VOCl határértéket.

A teljesítés során be kell tartani a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság által a H. 41080-2/1999. számú szakhatósági állásfoglalásában tett kikötéseit, melyek a következők:

- „A benyújtott dokumentációban szereplő vizsgálati eredmények szerint a területen jelentős mennyiségű rákkeltő tulajdonságú szennyezőanyag -TPH, VOCl és BTEX – került a talajba és a felszín alatti vízbe. Ezért a kármentesítés mielőbbi megkezdését és elvégzését feltétlenül szükségesnek tartom.

- A kárelhárítást a volt KÖPÖRC telepen feltárt szennyezési góc izolálása mellett ki kell terjeszteni a szennyezés által érintett teljes területre, azaz az egykori volt ÁFOR telep, sportpálya és környezetiükre, valamint a volt KÖPÖRC telep területére és környezetére, amelynek során a bejutott szennyezést el kell távolítani.
- A kármentesítés során szükségesnek tartom mind a VOCL, mind pedig a TPH és BTEX szennyezések eltávolítását.
- A szennyezés műtárgyak, fúrások közvetítésével történő mélyebb rétegek felé való lejutását meg kell akadályozni.
- A szennyezés gócpontjából történő terjedését meggátoló műtárgy helyét, műszaki paramétereit előzetes hidraulikai számítások alapján kell meghatározni.
- A kárelhárítás elvégzéséhez szükséges kármentesítési terv készítésekor szükségesnek tartom a KDV-VÍZIG Vízgazdálkodási és Víziközmű Osztályával történő egyeztetéseket.
- A szennyeződés feltárása során mélyül: észlelőkutak fennmaradásához vízjogi üzemeltetési engedélyt, a továbbiakban telepítendő figyelőkutak, valamint a kármentesítés vizilétesítményeinek (termelőkutak, drénrendszer, stb.) kivitelezéséhez pedig vízjogi létesítési engedélyt kell kérni a Vízügyi Igazgatóságtól. Az engedélykérelemhez csatolni kell a 18/1996. (VI. 13.) KHM rendeletben meghatározott tartalmú engedélyezési dokumentációkat.
- A megszüntetésre kerülő kutakat az OVHM 217-76 sz. műszaki irányelv alapján kell tömedékelni és a tömedékelésről készült jegyzőkönyvet meg kell küldeni a KDV-VÍZIG részére.
- A feltárt szennyezés felszámolását követően vizsgálatokat kell végezni annak tisztázására vonatkozóan, hogy a szennyezés nem jutott-e le az ez ideig mélyített fúrásokkal határolt rétegeknél mélyebb szintekre is, és amennyiben szükségessé válik, úgy ezen összletek kármentesítését is el kell végezni."

Határozatom ellen a kézhezvételt követő naptól számított 15 napon belül a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez címzett, de a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőséghez két példányban benyújtható fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezési illeték: 4.000,- Ft

INDOKLÁS

Az 1980-as évek végén az akkor még ÁFOR telephely- és vasúti átfejtő környezetében az egykori kútban több íz cm vastag olajszennyezést tapasztaltak. Az akkor érvényes jogszabályoknak megfelelően megindult a kárelhárítás a szennyezés felszámolása érdekében. Ennek a kárelhárítás folytatásának következtében jelenleg is folyik a térség talajvíz állapotának megfigyelése, folyamatos un passzív védekezési módszer keretében. A monitoring rendszer a szennyezést okozó ÁFOR jogutódja a MOL Rt. üzemelteti.

1998. áprilisában az analitikai vizsgálatok új, eddig nem észlelt szennyezőanyag, klórozott szénhidrogén jelenlétét mutatták ki. Az észlelt szennyezés nem köthető sem az ÁFOR sem a jogutód MOL Rt. tevékenységéhez.

Az ismételt vizsgálatok kizárták annak lehetőségét, hogy az észlelt szennyezés valamilyen „zavaró” hatás következménye.

A szennyezés tényének bizonyítása mellett az eljárás keretében megkezdődött az esetleges szennyező felderítése is.

Ezért a tényleges bizonyító erejű feltárást megelőzte a terepi adatgyűjtés az Önkormányzat, a MOL Rt. és a feltáráshoz a MOL Rt-től meghízást kapó kivitelező (GOLDER Associates Kft.) bevonásával. Az adatgyűjtés során felmerült annak a lehetősége, hogy a szennyezés a KÖPORC Elektronikai Alkatrész- és Kerámiagyártó Vállalat „f.a.” volt balassagyarmati telephelyén végzett zsírtalanítóból ered, mivel ilyen vegyszert felhasználó vállalatot a térségben nem lehetett azonosítani.

Az első ütemnek tekinthető, minimál feltárási program során (amelyet a GOLDER Kft. végzett) nyert eredmények ezt a feltételezést valószínűsítették, de a korlátozott lehetőségek miatt egyéb szennyezőt sem tudtak teljes mértékben kizárni.

A KÖPORC Vállalat „f.a.” a balassagyarmati telephelyét 1994-ben felszámolási eljárás keretében, a jelenleg érvényben lévő a felszámolási eljárás környezet- és természetvédelmi követelményeit szabályozó 106/1995. (IX. 8.) kormányrendelet hatálya lépése előtt értékesítette. Mivel a környezeti terhek rendezése a felszámolási eljárás keretében a felszámoló kötelezettsége, ezért a KDV-KF KI: 78844/1999. Sz. határozatában kötelezte a KÖPORC Váll. „f.a.”-t a szennyezés lehatárolására és kárelhárítási terv elkészítésére.

A kibővített környezeti állapotfelmérés (amelyet a PROFESS Kht. Fővállalkozásában az AGRUNIVER Kft. végzett) bebizonyította, hogy a szennyezés valóban a korábban a KÖPORC V. telephelyén folytatott tevékenységből ered. A szennyezés kiterjedése azonban nagyobb mértékűnek bizonyult az előzetesen feltételezettnél. Jelenleg már a környék ázott és fűt kútjait is veszélyezteti. Az állapotfelmérésről készített feltárási és elvi kárelhárítási dokumentációt szakhatósági állásfoglalás megkérése céljából megküldtem a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóságnak és az ÁNTSZ Nógrád megyei Intézetének.

Az ÁNTSZ Nógrád megyei Intézete a 1775-2/99 sz. állásfoglalásában a dokumentációt elfogadta. A KDV-VIZIG a környezeti állapotfelmérést a H.41080-2/1999. sz. szakhatósági állásfoglalásában a rendelkező részben kifejtett kikötésekkel elfogadta.

A szakhatósági állásfoglalások kézhezvételét követően, az abban foglaltak alapján 1999. nov. 12-én egyeztető eljárás lefolytatására került sor a Balassagyarmati Polgármesteri Hivatalban. Az erről készült jegyzőkönyv alapján a 132/1997. (VII. 24.) Korm. rendeletben foglaltak szerint 1999. 11. 18. 8⁰⁰-tól I. fokú vízminőségi kárelhárítási fokozatot rendeltem el.

A vízminőségi kárelhárítási fokozat keretében, a felelősség megállapítása érdekében megkértem a „KÖPORC” Elektronikai Alkatrész és Műszaki Kerámiagyártó Vállalat „f.a.” felszámolási eljárásával megbízott ÁFI felszámoló és Vagyonkezelő Rt.-től a volt balassagyarmati telephelyre vonatkozó adásvételi szerződéskelet.

Az adásvételi szerződés 4. pontja szerint az ingatlan csak gázvezetési szolgálommal terhelt. Megállapítható továbbá, hogy a szerződés 3. sz. melléklete, amely az adásvétel tárgyát képező beépített technológiai berendezések listája, nem tartalmazza a zsírtalanító berendezést és a berendezésben felhasznált perklór etilén tároló tartály felsorolását.

A helyszíni bejárásokon az is megállapítható volt, hogy a jelenlegi tulajdonosok nem használtak és használnak perklór-etilént.

A jogi felelősség általános alapjait szabályozó 1995. évi LIII. 102. § (2.) alapján a „tulajdonos mentesül az egyetemleges felelősség alól, ha megnevezi az ingatlan tényleges használóját, és kétséget kizáró módon bizonyítja, hogy a felelősség nem őt terheli.”

Ugyanezen törvény 105. §-a alapján az is megállapítható, hogy az adásvétel során nem alkalmazták „az állami vagyon hasznosítása és értékesítése során, állapotfelmérés alapján a vagyonfelmérésben szerepeltetni kell a tevékenység következtében létrejött környezetkárosodások kárelhárítási és kártérítési költségeit.” c. kitélt.

Mindezek alapján a rendelkezésemre álló dokumentációkból megállapítható, hogy a környezetkárosítás a KŐPORC elektronikai alkatrész és Műszaki Kerámiagyártó Vállalat „f. a.” volt balassagyarmati telephelyén folytatott tevékenység miatt következett be. A jelenlegi tulajdonosokat sem az adásvételi szerződés alapján, sem az érvényes törvények, rendelkezések alapján felelősség nem terheli.

Az 1995. évi LIII. Tv. 104-és 105. §-a alapján a kártérítési felelősség egyértelműen a KŐPORC Elektronikai V. „f.a.”-t terheli.

A rendelkező rész szerinti kötelezésem az 1991. évi XL. tv. 48. §. (5) bekezdésén alapul.

Az idézett jogszabály 48. §. (3) bek. értelmében a környezeti terhek rendezéséről a felszámoló köteles gondoskodni.

Felhívom az intézkedésre kötelezett figyelmét, hogy a kötelezés teljesítésének elmaradása esetén 100.000,- Ft-ig terjedő végrehajtási bírsággal sújthatom.

A fellebbezési illeték mértékét a 1990. évi XCIII. tv. mell. XIV. fejezet 2./ pontja írja elő.

Budapest, 1999. december 20.

Határozatot kapja:

- 1./ ÁFI Rt. + tértivevény
[redacted] felszámolóbiztos
1399 Budapest, Tavasz u. 7.
- 2./ Polgármestéri Hivatal
[redacted]
2661, Balassagyarmat
Rákóczi fejedelem útja 12.
- 3./ MOL Rt. FKÁ FLÜ Logisztikai Szervezet
1211 Budapest, Petróleumkikötő u. 5-7.
- 4./ KDV VÍZIG
- 5./ ÁNTSZ Nógrád Megyei Intézete
3100 Salgótarján
Bem u. 7-9.

Öggh. Imréné dr. 4
atósági ig. h.